

24 Álom maradt

„Pest arcának mérnöke” címmel érdekes írást közöltek *Reitter Ferenc*ről, aki csatornát álmodott a Nagykörút helyére.

A budapesti rakpartok kiépítéséről, az akkori sugárútról (ma a Népköztársaság útja), a főváros építési ügyrendjének szabályozásáról és csatornahálózatáról azonban nem álmodott, csakúgy, mint sok egyébről. Mert ezeket szorgalmazta, megvalósulásukban részes, miként *Budapest mai világvárosi arculata is nagyban köszönhető neki*. Emlékét utcánév őrzi a Városliget mögött, a XIII. kerületben.

Dédelgetett, ám elvetett tervét — a Duna-csatorna fővároson belüli megvalósítását — a Nagykörút kiépülése, majd *Reitter Ferenc* halála után még kétszer vitatták meg újra.

A Duna-kanálisról ír „Budapest—Erzsébetváros története” című 1902-ben megjelent könyvében *Spiegler Gyula Sámuel* is, akinek a VII. kerületi polgári körrel együtt érdeme, hogy „Ő cs. és apost. kir. Felsége 1882. január hó 18-án kelt legmagasabb elhatározásával, legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a főváros 7. közigazgatási kerülete a királyné tiszteletére, ennek legkegyelmesebb hozzájárulásával is, *Erzsébetvárosnak neveztesék*” *Spiegler* volt az is, aki az 1903-ban felavatott, sokáig hivatalosan is *Eskü-térinek* nevezett hídnak az *Erzsébethíd* nevet javasolta. „*Beadványt terjesztettem fel a Kereskedelmi Minisztériumba*” — vallja művében. Hivatkozott munkájában a csatornáról ezt olvashatjuk: „ha mi azt kívánjuk, hogy a székesfőváros minden kerülete kellőképpen felvirágozzék, akkor okvetlenül szükséges, hogy a Duna folyam-csatorna által a régi Pest körül vezettessék... Kössük össze csatornával a Duna medrét az 5. (ma XIII.) kerületből elágazva ott, ahol a Dunába a Rákospatak ömlik, a Duna medrével a 9. kerületben és a folyó a 6. 7. és 8. kerület határait is érinti. Miáltal a régi Pest szigetté válnék a Dunán és a főváros hajózhatóvá minden oldalról. Ó, milyen gyönyörű szép lesz fővárosunk!”

Hogy az újabb közcsatorna tervben lehetett fantázia, az megállapítható *dr. Harrer Ferenc* „Budapesti városfejlesztési programja” című művéből, amelyben ezt olvashatjuk: „A budapesti közcsatornának ma már egyedül megvalósítható vonala az e kérdést hivatalosan is tanulmányozó szakértők

LAP POSTÁJA

(Kvassay Jenő és Sándor Lajos) szerint a Rákospatak medrének felhasználásával érhető el." Ám nagy hírű várospolitikusunk, Harrer Ferenc ismerve a realitásokat, így zárja a szép elképzelésekről szóló sorait: „*Tagadhatatlan, hogy a mai világgazdasági és világpolitikai körülmények között — szem előtt tartva Magyarország ebből adódó helyzetét — utópisztikusnak látszik egy budapesti hajózható, közcsatornának a tervével foglalkozni.*”

Reitter Ferenc álma a pesti közcsatornáról gyönyörű volt, de a költségek miatt végleg megmaradt álmoknak.

dr. Kurucz Emma

orvos,

1054. Budapest, Széchenyi u. 8.